

Politika Dergisi - Hasan Erçelebi Mülakatı

İçeriği Yazan: [Editör](#) [1] Zaman: Pzt, 05/05/2008 - 06:00

PD Raporaj Ekibi: [Emrah ÖZDEMİR](#) [2]

Yardımcı Ekip: Mücahit ÖNDER

Yrd. Doç. Dr. Hasan ERÇELEBİ Kimdir?

Hasan Erçelebi, 3 Mayıs 1955'te Denizli Tavas'ta doğdu. Babasının adı Enver, annesinin adı Mevlüde'dir. Öğretim Üyesi; Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Yönetimi ve Teftiş Planlaması Bölümü'nü bitirdi. Yüksek lisansını aynı fakültede, doktorasını Ankara Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladı. Denizli Milli Eğitim Müdürlüğü'nde eğitim uzman yardımcısı olarak çalıştı. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Denizli Eğitim Yüksekokulu'nda öğretim görevlisi olarak ders verdi. Yardımcı doçent oldu. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kurucu Öğretim Üyesi olarak görev yaptı. Aynı Fakülte'de Dekan Yardımcılığı, Sınıf Öğretmenliği Bölüm Başkanlığı, PAÜ Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve Genel Sekreterliği görevlerini yürüttü. ABD Minnesota ve Arizona Üniversitelerinde öğretmen yetiştirme konusunda inceleme ve araştırmalarda bulundu. Araştırmaları değişik yayınlarda yer aldı. 21. Dönem Denizli Milletvekili. Orta düzeyde İngilizce bilen Erçelebi, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Not: www.tbmm.gov.tr 'de bulunan bilgiler alınmıştır.

Politika Dergisi—Hasan ERÇELEBİ Mülakatı

Emrah ÖZDEMİR(E.Ö): Efendim öncelikle eğitimle çok alakadar olduğunuz için, eğitimden başlamak istiyoruz. Türkiye'de Yükseköğretim Kurulu (YÖK) hakkında ne düşünüyorsunuz, sistem hakkında ne gibi önerileriniz var?

Hasan ERÇELEBİ: Tabii siz hemen çatıdan başladınız. Madem öyle, yükseköğretimden başlayalım. Türkiye'de yükseköğretim, eğitim sistemi içerisinde belki en çok sorunları olan sistem. Çünkü Türk Yükseköğretimi, uzun senelerden bu yana bir üretmezlik içerisinde, sorunlara çözüm bulamamanın sıkıntısı içerisinde bana göre. Türk Yükseköğretiminin sorunlarını sıraladığımız zaman evvel emirde ÖSS nedeniyle Türkiye'de eğitim bilincine aykırı çok yanlış şeyler yapılıyordu. Nedir? Her sene yaklaşık 2 milyona yakın öğrencimiz, bu 195 dakikalık sınava girer ve kaderini orada belirler. Şimdi burada sormak lazım: Üniversite lise mezunu olmak mıdır, yoksa ÖSS'de yeterli puan almak mıdır? Tabii ki bunun yanıtı liseyi bitirmek olmalıdır. Liseyi bitirmeyen ama bunu yanında yeterli puanı alan bir öğrenciyi yükseköğrenime kaydedemezsiniz. Ve yıllardır kartopu gibi üniversite kapılarının önünde gençler birikiyor. Bunun en önemli nedenlerinden bir tanesi; bizim ortaöğretim sistemimiz artık işleyemez hale gelmesidir. Gerek meslek eğitimi görmüş olsun gerek teknik eğitim görmüş olsun gerek genel eğitim görmüş olsun bütün öğrencileri ÖSS kapısının önünde biriktiriyor. Sonuçta da çağa uyarlanmış engizisyon mahkemesi gibi gençlere 195 dakikalık sınav sonucunda "sen yeterli puanı aldın, sen alamadın" şeklinde bir yargılama yapılıyor. Yeterli puanı alamayan gençlerin önce ailesiyle sonra toplumla arası bozuluyor. Bunlar oldukça fazla zedeleniyor, örseleniyor, topluma küsüyor, yaşama küsüyor ve umutsuzluğa kapılıyor. Ve bunun arkasından da -yine bana göre- Türkiye'de yıllardır uğraştığımız terör, uyuşturucu ve madde bağımlılığı oluşuyor. Tabii ki bunun kanıtları var. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da liseyi bitiren gençlerimizin hemen hemen tamamı ÖSS'de yeterli puanı alamıyor. Bakın, başarısız olamıyor demiyorum. Çünkü ÖSS başarıyı ölçen bir sınav değildir. ÖSS bir eleme sınavıdır (ki) eğitimin amacına aykırıdır. Eğitimin insan

harcama gibi bir amacı olamaz. O yüzden bu ÖSS'nin, gençleri harcamaya yönelik olmasının aslında bilimsel ve pedagojik bir yönü de yoktur. O yüzden biz Demokratik Sol Parti (DSP) olarak iktidara gelir gelmez; ÖSS'yi kaldırıp, üniversitelere isteyen herkesin yerleşmesi için çağdaş bir model, çağdaş bir yöntem uygulamayı düşünüyoruz. Bunun da hazırlıklarını, çalışmalarını yaptık. Tekrar Doğu ve Güneydoğu'daki gençlere dönmek istiyorum. Orada ÖSS'de yeterli puanı alamayan gençlerin çoğu Irak'ın kuzeyinde; Süleymaniye'de Barzani'nin kurduğu sözde üniversitelere gidiyorlar. Ve yarın bunlar YÖK'ün üzerinde belki de uluslar arası bir baskı ile diplomalarının denkliklerinin kabul edilmesini isteyecek. Birkaç sene sonra bunu göreceğiz. YÖK ne der, bilemiyoruz şimdi. Dolayısıyla yükseköğretimde en önemli sorunlardan bir tanesi ÖSS'dir. Bunun mutlaka çözülmesi ve gençlerin yükseköğretim görme olanaklarının sağlanması gerekir. Tabii bu arada gençlerin ilgi ve yeteneklerine göre de yükseköğretim görmesi gerekir. Bugün görüyoruz ki; bir yükseköğretim kurumunda yer alıp, ÖSS'ye tekrar giren öğrenciler var. Niye? Çünkü bunlar istedikleri, ilgi duydukları alanlara değil puanlarının yeterli olduğu alanlara girdiği için böylece bir kaynak israfı var. Dolayısıyla bu konu ele alınmalı. Bunun yanında yükseköğretim kurumları bildiğiniz gibi ikiye ayrılıyor: Bir devletin üniversiteleri var, bir de vakıf üniversiteleri var. Aslına bakarsanız vakıf üniversitelerin çoğu özel üniversite statüsündedir ama anayasamızın 130. maddesi vakıf üniversitelere imkân sağladığı için şuanda Türkiye'deki bütün özel üniversiteler vakıf üniversitesi adı altında açılmaktadır. O nedenle "acaba anayasamızın 130. maddesinde bir değişiklik yapılarak özel üniversitelere imkân sağlanmalı mı" diye de bir soru akla geliyor. Üniversitelerin en önemli sorunlarından bir tanesi finansman yani kaynak sorunudur. Son yıllara baktığımız zaman giderek üniversitelere ayrılan kaynakların azaldığını görüyoruz ve öğrenci başı harcamanın giderek düştüğünü görüyoruz. Yani 1500 \$'a kadar düştüğünü görüyoruz. Oysa gelişmiş ülkelerde bu rakam 5000 \$'ın üzerindedir. Dolayısıyla kaynak olmadığı için üniversitelerde araştırma da yapılamıyor. Üniversitelerde yeterli yayın yapılamıyor. Ve uluslar arası bilimsel yayınlar sıralamasına baktığımız zaman, bizim üniversitelerimizin çok geride olduğunu görüyoruz. Bunun yanında üniversitelerdeki öğretim üyelerinin maaşları çok düşüktür. Bugün üniversitelerde çalışan profesörlerimizin maaşları Türkiye'de resmi olarak açıklanan yoksulluk sınırı civarındadır. Şimdi eğer siz profesörünüze yoksulluk sınırının altında bir ücret ödüyorsanız; o zaman bu üniversitelerden verim elde etmek, başarı beklemek son derece hayaldir. Araştırma görevlilerinin sorunları daha çok büyüktür. Bugün üniversitelerimize araştırma görevlisi kadrosu verilmemektedir. Son 4-5 yılda bu, hemen hemen kaldırılmıştır. Oysa yine yükseköğretimin en önemli sorunu öğretim üyesi sorunudur. Bakın, üniversitelerimizin sayısı 115'i buldu. Bu üniversitelerimizin en önemli sıkıntısı, öğretim üyesi sıkıntısıdır. Öğretim üyesi kaynağı da araştırma görevlisidir. Birincisi başarılı gençlerin üniversiteye kazandırılmaları için araştırma görevlileri kadrolarının açılması, ikincisi bu gençlerin özendirilmesi lazım. Bugün araştırma görevlilerine verilen ücret 1.200 YTL civarındadır. Bu gençlerin zorunlu gereksinimlerinin ötesinde; bu gençler master, doktora yapmaktadır. Bunların akademik giderleri için bir kaynak da yoktur. Dolayısıyla gençler akademisyenliğe özenmemektedirler. Dolayısıyla üniversiteler, araştırma görevlileri sınavları açtığı zaman; o sınava, bölümü dereceyle bitiren gençler değil de -belki burada biraz dramatize etmiş olacağız ama- ortalama puanla bitirenler müracaat etmektedirler. Bu da üniversitelerimizin geleceği açısından pek de iyi bir durum değildir. O halde üniversitede çalışan akademisyenlerin ekonomik durumlarının yeniden düzenlenmesi, onların rahat bir ortamda akademik çalışmalar yapabilmesi için yeterli düzeye çıkarılması ve üniversitelerde laboratuvarların, kütüphanelerin, bilgi işlem merkezlerinin geliştirilmesi gerekir diye düşünüyorum. Bunun yanında üniversitelere baktığımız zaman bugün bizim 2547 sayılı üniversite yasamız artık eskimiştir, yamalı bohçaya dönüşmüştür. İçinde çok çağ dışı maddeler vardır. Sözgelimi bir B13 maddesi vardır, bu madde; üniversite içinde sürgün maddesidir. Bir de 7L maddesi vardır. Bu madde de üniversiteler arası sürgün maddesidir. Düşünebiliyor musunuz; siz bir profesörü alıyorsunuz, diyelim ki Ankara Üniversitesi'nden Van 100. Yıl Üniversitesi'ne sürgün ediyorsunuz. Yani böyle çağdışı bir şey olabilir mi? Bilim adamları nadide çiçek gibidir. Onların çalışabilecekleri ortamı hazırlamak lazımdır. Oysa bir bilim adamının sürgün edilmesi herhalde çok çağdışı bir yöntemdir. Dünyada başka uygulanan yer olduğunu da sanmıyorum. Onun için yeni baştan çağdaş, bilimsel ve Atatürk'ün bizim toplumumuza gösterdiği muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıkabilecek üniversitelerin yeniden düzenlenmesi, zaten işlevini yitirmiş durumda olan yasaların yerine; yeni bir Üniversiteler Kanunu yazılması gereklidir. Bu bağlamda YÖK'ün de yeniden düzenlenmesi, YÖK'ün de bir planlama, programlama, koordinasyon ve denetim kurumu olması gerekir diye düşünüyorum.

Mücahit ÖNDER(M.Ö): "YÖK konusunda reforma gerek var mı" konusunda açıkça reform gerekliliği

olduğu görülüyor. Şu soruyu sormak istiyorum: Bu reformla ilgili açık yasa teklifiniz var. 15.11.2007 tarihli YÖK'ün değişimi hakkında, şehit ve gazi çocukları ile gazilerin ÖSS'den muafiyeti hakkında... Ondan biraz bahsetmenizi isteyeceğim. Bir de üniversiteler gerçekten özerk mi?

Hasan ERÇELEBİ: Önce özerklikten bahsedelim. Üniversitelerin olmazsa olmaz üç özerkliği vardır. Bunlardan ilki bilimsel özerkliktir. Üniversite araştırma yapanların, bu araştırmalarının sonuçlarını bütün dünyayla paylaşmasıdır. Neyle? Yazıyla, konferanslarla, bildirilerle eğer sanat dalındaysa hangi sanatı icra ediyorsa -müzikse müzik dalında, resimse resim dalında, tiyatroya tiyatro dalında- bunları özgürce sergileyebilmeleri lazım. Bu, üniversitenin bilimsel özerkliğidir. Bunun yanında bir diğer özerklik de; yönetsel özerkliktir. Üniversitedeki yönetim birimleri kendi işlerini yaparken özerktir, bağımsızdır. Rektörlük bağımsızdır, dekanlık bağımsızdır, bölüm başkanlığı bağımsızdır, anabilim dalı yine bağımsızdır. Bunun yanında en önemli özerkliklerden birisi de malî özerkliktir. Bu, belki özerkliklerin tümünü kapsar. Çünkü malî özerkliği olmayan bir kurumun ya da kişinin başka hiçbir özerkliği yoktur. O halde üniversitelerimizi kaynak yaratır hale getirmeliyiz. Ancak kaynak yaratır hale derken; öğrenci harçları en son düşünmemiz gereken konudur ya da öğrenci harçlarını hiç düşünmememiz gerekir, diye düşünüyorum. Üniversiteler yaptığı araştırmalardan kaynak yaratabilir. Döner sermayeleri yoluyla piyasadaki projeleri alabilirler. O nedenle üniversitelerin ekonomik olarak desteklenmesi gerekir. Bu da malî özerkliktir.

Gelelim kanun teklifimize. Şimdi ülkemizin bütünlüğünün savunulmasında, Atatürk'ün kurduğu laik, demokratik cumhuriyetin ilelebet yaşamasında, kanlarıyla, canlarıyla bu ülkeye güç veren şehitlerimizin, gazilerimiz konusundaki isteğimizin bir ayrıcalık olarak düşünülmemesi gerekiyor. Zaten bir ailede bir şehit veya bir gazi olduğu vakit; o aile tamamen psikolojik olarak, ekonomik olarak yıkılmaktadır. O yüzden benim kanun teklifimde gazi çocukları, şehit çocukları ve bunların yanında gaziler yer almaktadır. Bakın şimdi her gün haber alıyoruz. Yirmili yaşlarda gençlerimiz gazi oluyor. Eğer bu gençlerimiz üniversite mezunu değilse; o zaman bunlar üniversitede okusunlar. Dolayısıyla yaşamlarının kalan sürelerinde ülkeye hizmet etmeye devam etsinler. Üretken olsunlar. "Sadece devletin bağladığı çok cüzi, asgari ücretin bile altında olan gazilik maaşıyla geçim zorluğu içinde yaşamlarını sürdürmesinler" düşüncesiyle gaziler ve gazi çocuklarına üniversiteye ÖSS'ye girmeden bir kadro açılması için bir kanun teklifi verdim. Hâlâ Genel Kurul'da görüşülüyor. Birkaç gün sonra tekrar gündeme gelecek. Burada amaç şuydu, Aslında bu bir eşitsizlik değildir. Milli Eğitim Bakanı "ÖSS ile alıyoruz bu eşitsizlik" diyor. Hayır, değil. Milli Eğitim Bakanı konuları çarpıtıyor. Bugün Türkiye'deki üniversitelere Türk Cumhuriyetlerinden gelen gençlerimiz sınavsız girmektedir. Bu benim verdiğim kanun teklifine gerekçe ya da bu yolla giren insanların önüne bir engel olarak söylemiyorum bunu. Onlara ayrı kontenjan ayrılmaktadır ve kendi içlerindedir o kontenjan. Yani sözgelimi Azerbaycan'dan bu sene 100 tane öğrenci yerleşti. İşte aynı şekilde şehitlerimizin ve gazilerimizin çocuklarına ve gazilerimize böyle bir fırsat verildiği zaman; bunların aileleri zaten içlerinde bulundukları psikolojik yıkımdan psikolojik olumsuzluktan kurtularak; geleceğe, yaşama umutla bakacaklardır. Ve şehit çocuklarımız, gazilerimiz ve gazilerimizin çocuklarının üniversitelerde çok başarılı olacağını düşünüyorum. O nedenle böyle bir kanun teklifi verdim. Bu bir ayrıcalık değil; o gençlerin topluma kazandırılma projeleridir. Bunun arkasında duruyoruz. O yasayı çıkaracağız. Belki bu hükümet buna izin vermeyecek ama yakın gelecekte iktidar olduğumuzda zaten ÖSS'yi kaldıracımız için, herkes üniversitelerde okuyabileceklerdir.

E.Ö: *Türk cumhuriyetlerinden bahsettiniz. Yurt dışında okullar var. Milli Eğitim'in de, özel kesimin de okulları var. Bunlar hakkında neler düşünüyorsunuz? Yararları ve zararları nelerdir?*

Hasan ERÇELEBİ: Bu yurt dışındaki okullar, o ülkelerin yasaları çerçevesinde kurulmuştur. Uluslar arası anlaşmalar var. Dolayısıyla başka ülkede kurulan okulların yararı ve zararı konusunda görüş beyan etmek biraz subjektif olur. Eğer o ülkeler "bu okullar bizim ülkemiz için yararlı" diyorlarsa, fazla söz söylemeye gerek yok. O yüzden nasıl Türkiye'de ikili uluslar arası anlaşmalarla bazı okullar kurulabiliyorsa, oralarda da Türk okulları kurulabilir. Türk cumhuriyetlerinde ve başka yerlerde de olan okullarımız, o ülkelerin yasaları çerçevesinde kuruluyorsa ve o ülkeler izin veriyorsa; bizim o konuda çok fazla yorum yapmamız pek bilimsel olmaz.

E.Ö: Türkiye’de çok büyük bir ara eleman açığı var. Hâlbuki öte yandan işsizlik oranı da çok fazla. Bu açığı nasıl kapatabiliriz. Örnek modeliniz nedir?

Hasan ERÇELEBİ: Bir kere mesleki teknik eğitime ağırlık vermemiz lazım. Cumhuriyetin ilk yıllarında Atatürk askeri zaferler kazanmadan önce, savaşlar devam ederken 19- 21 Temmuz 1921’de Ankara’da Maarif Kongresi’ni topluyor ve orada öğretmenlere “Öğretmenler, askeri ordularımızın zaferi kesin gibi görünüyor ancak sizin irfan ordularınız bu askeri zaferi perçinlemediği sürece bu zafer kazanılmış olmayacaktır.” Ve “Muallimler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.” diyor. Ve bu konuşmayı yaptığında Polatlı sırtlarında Türk ve Yunan topçularının karşılıklı top atışlarının sesleri geliyordu. Ve Atatürk savaştan sonra bir eğitim seferberliği başlattı. Harf Devrimi’ni yaptı, Millet Mekteplerini, Halkevlerini, Türk Ocaklarını açtı ve Köy Enstitülerini açtı. İlk eğitim kursları 1936’da başlamıştı. Dolayısıyla Köy Enstitülerinin fikir babası da, mimarı da Atatürk’tür. Buraya baktığımız zaman 1940’lı yıllarda Türkiye 3 tane enstitü açtı: Kız Sanat Enstitüsü, Erkek Sanat Enstitüsü ve Köy Enstitüleri. Bütün bunlar ekonomik kalkınma için gerekli olan nitelikli eleman yetiştirmek içindi. Ve bunlardan önemli başarılar elde ettik. Ancak giderek eğitim, mesleki eğitimden genel eğitime doğru kaydı. Ve meslek liseleri de aranan beceriyi kazandıramadı. O yüzden biz DSP olarak, ortaöğretimi yeniden düzenleyip (ki eğitim sistemini yeniden düzenlemek istiyoruz) zorunlu eğitimi 12 yıla çıkarmak istiyoruz. Dolayısıyla zorunlu eğitimi bitiren insanların eğer yüksek öğretime gitmiyorlarsa mutlaka bir meslek sahibi olmaları gerekir. Bizim kültürümüzde meslek için “altın bilezik” derler. Gerçekten doğrudur. Gençlerimizin hepsine altın bilezik takmak zorundayız. O yüzden biz, mesleki teknik eğitimi çok önemsiyoruz. Bunun içinde bizim özel bir ortaöğretim modelimiz var. Biz buna “avlulu model” diyoruz. Aynı üniversite kampusları gibi ortaöğretimi de (genel, teknik, meslek) çok programlı ama bir çatı altında toplayacağız. Böylece öğretmen kaynağından, laboratuvar ortamından, fiziki ve kültürel alanlardan daha rasyonel yararlanmış olacağız. Öğrencinin can güvenliğini sağlamış ve öğrenciyi kötü alışkanlıklardan korumuş olacağız. Kamplaşmak yerine öğrencileri kaynaştırmak için çağdaş bir projedir bu. Ayrıca bazı yerlerde görülen öğretmene ders veya derse öğretmen olmaması sorunu çözerek, kaynak israfını da önlemiş olacağız.

M.Ö: Siyasete girecek olursak, hükümetle üniversiteler arasındaki zıtlık hakkında ne düşünüyorsunuz?

Hasan ERÇELEBİ: Gerçekten bu çok anlamsız bir zıtlık. Hiçbir hükümetin üniversiteler ile zıtlığı akıl alacak gibi değil. Bu konudaki sözümüz hükümete olacak. AKP iktidara gelinceye kadar böyle bir zıtlık görülüyordu ama bu zıtlığın nedenini de göremedik. Eğer kamuoyunda görüldüğü gibi bir kadrolaşma varsa; üniversitede kadrolaşma olmaz. Biraz önce anlattığımız gibi bilim farklı bir olaydı. Bilim iğneyle kuyu kazmaya veya keçi boynuzu yemeye benzer. Bir çuval keçi boynuzu yersiniz, bir gram bal ya çıkar ya çıkmaz. Dolayısı ile bilim insanı olmak bir ayrıcalıktır. Eğer bu bir kılık-kıyafet meselesi ise, bu da gerçekten sanal bir olaydır. Üniversiteler özgürlüğün, özerkliğin olduğu kurumlardır ve böyle bir ayırım olmaz. Bunları anayasalarla düzenleyip toplumu germenin bir âlemi yok. Üniversiteler kendi barışlarını kendileri sağlar, zaten yıllardır böyle bir sıkıntı yoktu. Kısacası bu gerginliği anlamak mümkün değil. Ve ben bunun geçici olduğuna inanıyorum. Hükümet de zaten yaptığı yanlışın farkına vardı galiba. Bu konuda genel başkanımız Zeki Sezer; Erdoğan’ı, Bahçeli’yi, Baykal’ı, Köksal Toptan’ı ziyaret etti ve “gerginlik yaratmayın, anayasa değişikliği ile değil; bunu bir yönetmelikle hatta bir hoşgörü çerçevesinde çözebiliriz” dedi ve kimse dinlemedi. Şu anda herkes pişman ve top Anayasa Mahkemesi’nde... Üniversitelere hükümetin müdahale etmesi yanlış bir olaydır. Çünkü anayasamızın 130 ve 131inci maddesine göre üniversiteler özerktir ve hükümetin buralara müdahale etmesi mümkün değildir. Bilime müdahale olmaz!

E.Ö: Sanırım, zıtlık türban yüzünden çıktı. Bilim adamları belli bir şekle değil de geri plandaki tarikatlaşmaya tepki göstermiş olabilir mi?

Hasan ERÇELEBİ: Ben şu kanaatteyim: AKP, 2002 yılından bu yana Türkiye’yi yönetemedi. Türkiye’nin büyüklüğü altında ezildi. Çünkü AKP’nin yetişmiş, deneyimli kadroları yoktu. Birden iktidara gelince o iktidar sarhoşluğuna kapıldı. Yönetemeyince de ortaya sanal konular atıp, onlarla toplumu meşgul etmeye çalıştı. Bence bu türban olayı da buna benzer bir olaydır. Hükümet ne zaman sıkışsa, türbanı konu eder. Zaten bunları kaşıyarak iktidara geldiler. Bize göre en kötü sömürü inanç sömürüsüdür. İnsanların inançlarını sömürmek çok çağdaş ve yanlış bir olaydır. Çaresiz kalıp; topluma vereceği ekonomik, kültürel bir şeyi olmayan hükümetler/partiler/gruplar bu tür şeylerle

uğraşırlar ve toplumu gererler, nitekim öyle olmuştur. Üniversitelerde türbanın konuşulması, tartışılması hem yersiz hem gereksizdir. Zaten, üniversitelerde bir özerlik ve serbestlik vardır. Hiç böyle sıkıntılar yoktu. Ama birden Başbakan Madrid'den bombanın pimini çekti ve attı Türkiye'ye. Ekonomiyi, iç-diş borcu, gelişmeyi unuttuk. Türkiye kendi kendini besleyen 7 ülkeden biriyken bugün geldiğimiz noktada pirince, bulgura muhtaç olduk. Dolayısı ile Türkiye'yi yönetememenin sonucudur bu. Türkiye'yi yönetemeyen iktidarlar (daha doğrusu hükümetler) bu tarz şeylerle gerçekleri kamufle ediyorlar.

Öğrenci kredi ve burslarının tutarını, öğrenci mezun olduktan sonra işe başlarken alacağı 9/1 maaşına denkleştireceğiz. Bu şekilde tarikatlaşmanın da önüne geçilir. Öğrencilerin barınma ve beslenme şartlarını güvence altına alacağız ve bu şekilde onları namerde muhtaç etmeyeceğiz.

M.Ö: *Zorunlu eğitime devlet desteği, haydi kızlar okula ve taşıma eğitim gibi konular hakkında ne düşünüyorsunuz?*

Hasan ERÇELEBİ: Biz, zorunlu eğitimi 5 yıldan 8 yıla çıkarmış bir partiyiz. Şimdi bunu yeterli görmüyoruz. Zorunlu eğitimi 12 yıla çıkarmayı düşünüyoruz. Tabii ki zorunlu eğitimde aksayan ve eksik gördüğümüz yönler var. Bize göre okul öncesi eğitim (anaokulu) de zorunlu eğitim kapsamına alınmalıdır. Okul öncesi eğitimin önemli hedefleri vardır: Çocukları temel eğitime hazırlamak, çocukları toplumsallaştırmak ve onlara güzel Türkçeyi öğretmektir. O nedenle biz, bütün Türkiye'de anaokullarının da zorunlu eğitim kapsamına alınmasını istiyoruz. Bu çerçevede, 8 yıllık zorunlu eğitim kapsamında çocukların daha nitelikli eğitim almaları için gerçekleştirilen taşınmalı eğitimin sakıncalarını da gördük. 7 yaşındaki bir çocuğu sabah erkenden minibüslere bindirip, götürmek çok pedagojik değil. Anaokulu da dâhil olmak üzere, temel eğitimin 3 sınıfını dolayısı ile 4 sınıfı çocukların bulundukları yerlerde (köylerde) okutmamız gerekiyor. Biz böyle yapacağız. Köylerde milli bayramlarımızın kutlanmadığını görüyoruz. Köydeki yurttaşlarımızın da 23 Nisan'ın da, 19 Mayıs'ın da, 29 Ekim'in de kutlamasını istiyoruz. AKP'nin politikaları yüzünden bazı köylerimizde genç (gençlerimiz şehirde de işsiz) ve çocuk kalmadı. Bu tür çok az çocuk olan köyler haricinde bütün köylerimizde okul olsun istiyoruz.

Bizim, Türk hatta dünya siyasal yaşamına bir armağanımız var: Köykent Projesi. Bu, Dünya Bankası tarafından da 21. yüzyılda, çağdaş bir kırsal kalkınma projesi seçildi. Dünya Bankası, 57. hükümet zamanında bu projeye 300 milyon Dolar katkıda bulundu. Ama AKP hükümeti bu projenin arkasında durmadı ve projeyi kaldırdı. Eğer köykentler Türkiye'de yaşama geçirilebilseydi, taşınmalı eğitime de ihtiyaç kalmayacaktı.

Özet olarak; zorunlu eğitimi 12 yıla çıkaracağız ve burada mesleki-teknik eğitime ağırlık vereceğiz. Milli Eğitim Temel Kanunu'nun önemli ilkelerinden olan 'yöneltme ilkesi'ni burada uygulayıp; gençleri gelecekte hangi meslekte görev alacakları konusunda, bilimsel yöntemlerle yönlendireceğiz. Dolayısı ile üniversite kapıları önünde yığılma olmadığı gibi, her genç ilgi, yetenek ve becerilerine göre bir üst eğitimi alacak. Dediğim gibi, her köyde bir okul olacak. Ancak bunun ötesinde; bizim 57. hükümet döneminde çok önem verdiğimiz, Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO) ve Pansiyonlu İlköğretim Okulları'na (PİO) çok büyük önem vereceğiz. Her gün taşıma, çocuklar için doğru değil. Çünkü taşıma sırasında çocuklar, hem yoruluyorlar hem de ilk ve son dersi şoförden aldıkları için öğretmenin verdiği pedagojik eğitimden mahrum kalıyorlar.

E.Ö: *Merhum Bülent Ecevit, DSP Genel Kongresi'nde 'demokratik sol'u "bize özgü" olarak tanımlamıştır. 'Demokratik sol'u, politik ve ekonomik açıdan sosyal demokrasiden ayıran özellikler nelerdir?*

Hasan ERÇELEBİ: Sosyal demokrasi, evrensel bir ideoloji veya programdır. Demokratik sol ise; solun özgürlük, eşitlik, demokrasi, tam bağımsızlık, örgütlenme özgürlüğü gibi bütün evrensel değerlerini benimseyen ve bunun yerli (Türk) kültürümüze de sahip çıkan bir düşüncedir. Yani solun evrensel ilkeleri ile yerli kültürel değerleri birleştiren bir ideolojidir. Nedir bunlar? Biz, laikliği sonuna kadar savunuyoruz, laiklik olmazsa olmazımızdır. Ancak bu laiklik, inançlara saygılı laikliktir. Laikliği savunurken; inançları örselememek, insanların inanç özgürlüğüne saygılı olmak lazımdır. Sayın Bülent Ecevit'in siyasal yaşama soktuğu en büyük kavramlardan bir tanesi "İnançlara Saygılı Laiklik'tir." Bunun yanında; sosyal demokrasi evrenselci, demokratik sol ulusalcıdır. Biz, Türkiye'nin milli birlik ve bütünlüğünü, ulusal çıkarlarını en ön planda tutarız. Bu, faşist bir milliyetçilikten ayırır.

Bu, Türk toplumunun yararlarını ve çıkarlarını savunmaktır. Örnekleyecek olursak; biz bunu Kıbrıs'ta gösterdik. Oradaki soydaşlarımızın bir mezalime kurban gitmesine göz yumamazdık. Gerekli şartları oluşturup, adına da "Barış" dediğimiz bir harekât yaptık. O dönemde de Yunanistan'da cunta vardı. Biz, Yunanistan'a demokrasiyi, Kıbrıs'a da özgürlüğü getirdik. Biz bunu haşhaş meselesinde de gösterdik. Amerikalılar, 1974'den önce Türkiye'de haşhaş üretimi yasaklatmışlardı. Bülent Ecevit'in başında bulunduğu hükümet "Türkiye'de ne ekilip, ne ekilemeyeceğine Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti karar verir." deyip, tekrar haşhaş ekimine izin verdi. Dolayısı ile bu, aynı zamanda bağımsızlık göstergesiydi. Türk hükümeti icraatlarını, dışarıdan gelen telkinlere değil toplumunun çıkarlarına göre belirlemeliydi. Biz bunu Ege'de karasuları meselesinde de gösterdik.

Demokratik sol, sosyal demokrasiden kültürel yönlerden de, insana bakış açısıyla da ayrılıyor. Türkiye'de çalışanlar lehinde ne kadar yasal düzenleme varsa, bunların hepsinde Bülent Ecevit'in ve demokratik solun imzası vardır. İşçilerin çalışma haklarında, memur sendikaların kurulmasında, işçi ve memurların sosyal güvencelerinde vardır. Sayın Bülent Ecevit hastalanıp hastaneye yattığı zaman, bir TV programında Zonguldak'tan gelen bir maden işçisi dedi ki: "Ecevit, bize o kadar hak verdi ki bu hükümet (AKP) ala ala bitiremedi." Bizim yıllarca vermiş olduğumuz hakları, AKP Sosyal Güven(siz)lik Yasası ile geri aldı. DSP iktidara gelir gelmez, yasanın akıbeti ne olursa olsun, çalışanlar lehine yeni bir düzenleme yapacaktır. Bu bizim birinci görevimiz olacak! Çünkü bu yasanın, hem şimdiki çalışanların hem de çocuklarımızın geleceğini yok ettiğini düşünüyoruz.

Özet olarak demokratik sol; sosyal demokrasiden farklı olarak, kendi öz değerlerimizin de sol literatürde ve düşüncede yer almasını sağlayan bir düşünce sistemidir. 13. yüzyılda Horasan'dan Anadolu'ya gelen erenlerin başlattığı Anadolu Aydınlanması'na dayanıyoruz. Demokratik sol; Hacı Bektaşî Veli, Mevlana, Yunus Emre'nin düşüncelerini kapsayan, temelinde "insan" olan bir düşünce sistemidir. Demokratik solun dünyaya egemen olduğu gün, dünyada sömürünün, kavganın ve savaşın olmayacağını düşünüyoruz. 57. Hükümet zamanında Irak Savaşı'na 'olur' vermediğimiz için, uluslar arası bir sürü oyun sahnelendi. Ama biz, düşüncemizden vazgeçmiş değiliz. Biz savaş ve sömürü istemiyoruz. İnanç sömürüsü ve ekonomik sömürü istemiyoruz. İnsanların düşüncelerinde, inançlarında ve yaşamlarında özgür olmasını istiyoruz. Bizim mücadelemiz özgürlük mücadelesidir. Sayın Bülent Ecevit bunu 12 Eylül'den sonra da gösterdi, "dışarıda tutsak olmaktansa, içeride özgür olmayı yeğlerim" dedi ve hapsilere girmeyi göze aldı. Özgürlük, barış, sosyal adalet, hukukun üstünlüğü, laiklik ve demokrasi bizim vazgeçemeyeceğimiz ilkelerimizdir.

E.Ö: Sosyal Güvensizlik diye bahsettiğiniz Sosyal Güvenlik Reformu hakkında şu an için bir şey yapmayı düşünüyor musunuz?

Hasan ERÇELEBİ: Cumhurbaşkanımızın tavrını bekliyoruz. Eğer onaylarsa, gerekli imzayı toplayıp, Anayasa Mahkemesi'ne gitmeyi düşünüyoruz.

M.Ö: CHP ile birlikte mi yapmayı düşünüyorsunuz?

Hasan ERÇELEBİ: Kim imza atarsa... Eğer AKP'li arkadaşlar içinde "bu yasa içime sinmedi diyen" varsa, onlar da imzalayabilir.

Türkiye'de bir şey karıştırılıyor. Anayasamızda kuvvetler ayrılığı var ancak AKP; yasamayı yürütmenin emrine sokuyor. 548 milletvekili özgürdür. Dolayısı ile "AKP'nin şu kadar milletvekili var, şunların şu kadar milletvekili var" diye bakmamak lazım, orada 548'e bakmak lazım. Böyle bir durumda Sosyal Güven(siz)lik Yasası içine sinmeyen tüm milletvekilleri imzalayabilir. 110 imzaya ihtiyaç var ve bu imza toplanır, diye düşünüyorum.

E.Ö: Son olarak gençlere yönelik mesajlarınızı alabilir miyiz?

Hasan ERÇELEBİ: Büyük Atatürk, cumhuriyeti gençlere emanet etti. Neden gençliğe emanet etti? Gençlik yaşlanmaz, gençlik dinamizm demektir, gençlik idealizm demektir. Bunun yanında gençlik, henüz çıkar bağımlısı olmamıştır. Bu yüzden gençlik toplumun en temiz kesimidir. Gençlerin umutsuz olmamaları lazım... Bu ülke, büyük ülkedir. Kaynaklarımız bize yeter. O yüzden gençlerin çalışmalarını ve umutsuz olmamalarını kendilerine söylüyorum. Ve diyorum ki: "Dünya her sabah

yeniden kurulur ve Türkiye orada da yerini alır. Her şey gelir geçer ama gençler vazgeçilmezdir.” Biz geleceğimizi gençlerle kurmayı düşünüyoruz.

E.Ö: *Gençlere, partinizin kapısı da açık mıdır?*

Hasan ERÇELEBİ: Açıktır, efendim. Bütün gençleri Demokratik Sol Parti’ye bekliyoruz.

Politika Dergisi Yazarları: *Çok teşekkür ediyoruz.*

Hasan ERÇELEBİ: Ben de size teşekkür ediyorum.

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

Kaynak URL (18/05/2024 - 10:57 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/roportaj/politika-dergisi-hasan-ercelebi-mulakati>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/editor>

[2] <https://politikadergisi.com/pd-uye/emrah-ozdemir>